

Fredericia Kommune
By & Erhverv
Rådhuset
Gothersgade 20
7000 Fredericia

09-05-2014

Bemærkninger vedr. nedrivningsansøgning Vejlbj Kirkevej 30, 7000 Fredericia

Muserne i Fredericia har den 9. april 2014 modtaget meddelelse om, at der er ønsker om at nedrive stuehuset på ejendommen Vejlbj Kirkevej 30, matr. 8a, Vejlbj, Fredericia Jorder, for derefter at genopføre et nyt stuehus med samme beliggenhed.

Ejendommen som bærer navnet "Tvedgaard", er ifølge BBR opført i 1777 og udpeget som en bygning med høj bevaringsværdi både i Kulturstyrelsens database for fredede og bevaringsværdige bygninger og i Kommuneplanen for Fredericia 2013-2025.

Historisk set er der tale om en af områdetets større gårde. Den var oprindeligt fæstegård under Nebbegård, og var i slutningen af 1700-tallet – altså omkring tidspunktet for stuehusets opførelse – fæstet af Jørgen Gregersen. Herefter gik fæstet i arv til sønnen Jørgen Hansen, som i 1807 købte den til selveje af Nebbegårds ejer major J. Chr. Bolvig.

Ejendommens stuehus er opført af egebindingsværk med stråtag, og det repræsenterer den byggestil og arkitektur, som var karakteristisk for lokalområdetets større gårde omkring år 1800. Det udgør hovedbygningen i et fire-længet gårdkompleks. Hele ejendommen tæller desuden flere andre bygninger, som ligger i umiddelbar nærhed gårdkomplekset. En del af disse bygninger er ligeledes opført i bindingsværk, mens andre er nyere grundmurede bygninger. Som helhed fortæller gårdens bygninger en væsentlig udviklingshistorie omkring landbruget fra slutningen af 1700-tallet, hvor stuehuset blev opført og frem til de senere år, idet de afspejler ændringer i håndværk og byggeskik samt ændrede behov for andre bygningstyper i forbindelse med, at dyrebesætninger og maskine blev flere og større. Stuehuset indgår således i et samspil med gårdens omkringliggende bygninger som en del af en helhed – et kulturmiljø, hvilket medvirker til at styrke dets bevaringsmæssige værdi yderligere.

Ifølge den fremsendte ansøgning er begrundelsen for ønsket om nedrivning, at bygningen ikke lever op til nutidens krav om isolering, ventilation, loftshøjder m.v. Principielt kan et sådan argument fremføres om næsten alle ældre bygninger, idet de naturligvis er bygget efter en andens tids standarder. Dette er dog ikke ensbetydende med, at de er ubeboelige eller uanvendelige, og det er muligt at forbedre mange problematikker på anden vis end ved at nedrive en bygning. Det er museets holdning, at man principielt ikke bør give nedrivningstilladelse til en bevaringsværdig bygning alene på grund af et argument om, at krav til moderne byggeri og komfort er anderledes end tidligere tiders. I så fald vil det fremadrettet kunne få store konsekvenser for muligheden for at bevare den bygningsmæssige kulturarv, som er bevaringsværdig og er udpeget som sådan.

På grundlag af gårdens kulturhistoriske betydning, stuehusets placering i samspil med gårdens andre bygninger samt det faktum at det repræsenterer den særlige lokale byggeskik vurderer, at museet, at bygningen fortsat er bevaringsværdig. På denne baggrund kan museet kun anbefale, at bygningen bevares, og at der således ikke gives nedrivningstilladelse i sagen.

Med venlig hilsen

Vibeke Kaiser Hansen
Museumsinspektør

Museerne i Fredericia